

اجتهاد

نومرو : ۱۲۳

۴ كانون اول ۱۳۳۰

اداره خانه

آبونه

ایستانبول ، جفال اوغلی ، دائرة اجتهاد
تلهفون نومروسی : ۸۶۵

مریت فکریه مادم

سنه ک
آلتی آیلق
تورکیا ایچین ۴۵ غروش
۳۰ غروش
مالک اجنبیه ایچین ۱۵ فرانق
۸ فرانق

اقتصادی ، ادبی ، اجتماعی ، هفتلق مجموعه

Idjtihad Constantinople

نومروسی ۵۰ یاره

مدیر مرخص : الهامی صفا

بشمیری سنه

چکمه نه نك ، قيصقانه نك هيچ بريده زده اولديني
قدر متوع تظاهراتي كورمه دم. غر بدير كه بزم عصر لر دنبري
قصبه ده بويومش اها لمز ده حالا (كويلي) ذهني واردر .
مساواتي مطلق فقير لنگه ، جهالتده ، كير لنگه آراز .
و بر فرد بو سويه نك اوسته چيقيمي او كا پشمك ايچون
زحت اختيارينه لزوم كورميه نك اونى كندى سويه مزه
چكمك ، ايندير مكله مساواتي اعاده ايتد كجه راحت يوزى
كورمه يز . بو خشنودى به بعضاً اكثر يا منفعتار يمزى بيله
فدا ايدرو بعض سياسيلر نك وطنلر ي بيله قربان ايتد كلرينه
تاريخده صيق صيق راست كلير .

عين چوجق ، و خشى حسي لك كوچوك ، لك عادى
شيلده كندى كوستير . بز يايان كيدر كن باشقه سى بر
تميز آرايه بينسه ، بز اسكى اثواب كيديكمز بر كون ديكرى
تميز بولونسه ، بزم يابه مديغمز حتى يابديغمز ، يابه بيلديكمز
شيلرى ديكر لرى ياپسه بونى بيله اونلره چوق كورور و بوكا
مقابل كنديلرينه فعلاً و بالسان اولسون بر فالتى ، بر ضرر
ايتك لزومنى حس ايدرز . بو حس ، دنيا ده على الاكثر
كوچوكلرده ، عاجزلرده ، بويوك و مقتدر لره قارشى موجود
ايكن زده بويوكلرده ده كوچوكلره قارشى تظاهرا ايدركه
بويوك مى بر حالت روخيدرز .

مثلا دور سابقده بر صدر اعظم طائير كم كندى نك دخى
خدمتده قوللانديني و تقدير ايتديكى بر كنچ ، دائرة
عائده شتاك تنسيب رسميسيله ، ثالثه رتبه سى انها ايدلديكى
زمان ، قلمنى آلبر ثالثه يى رابعه اوله رق تصحيح ايدردى ؛

توركلرده قيصقانه جليق - مرض اجتماعي

كوز كرك اوكنه ايكمش اوچر ياشنده ايكي چوجق
حتى قاردهش كتير بكمز ، عين تربيه و مايه دن اولد قلى حالده
برى ديكر يى قيصقانه . آغزنده سود كلسه سى واركن
ديكر نك سود يى آلمه و يادو كمك باقار . عين كندى انوابى
كجى ، ديكرى ده بر اثواب كيدسه ديكر نك انوابى بير تماغه
چاليشير . كنديسى سوبله كي زمان ديكرى ده سوبله
حدتله نير .

بو حال ، اخلاقه قارشى (immoralité) بر شى دكل ،
اخلاق يوقسالىنى يعنى توركلرك نك مناسبتلى قوللاندي قلى
بر كجه نك معنا سيله اخلاق سزلىق (amoralité) در .
ايكي ببيكه كورديكمز بو حالى بوتون ملت تشميل
ايد بيلير و بوتنكه كندى يمزى اتمام ايتمه يز ، حاليمزه آچيرز .
بو حال زده اجتماعى بر مرض اولمش كوكنمش ، بودا قلامش ،
بر چوق باشقه قصور لر توليد ايتمش و بالنتيجه ملتك ترقيسه
مانع بولمشدر : زوز نالجلىق ، خفيه لك ، غزته لر مزك
شخصي پاتله اوغرا شمه سى ، ادبياتك ترقى ايدمه ميسى ،
علم تنقيدك موجود اوله مامسى ، صوك روس و بالقان
محاربه لرنده قوماندانلر يمزك هزيمتى ، ملاكتده آدم
پتشدير يله ميسى هب بو اساسى اخلاق سزلىك نتيجه سيدر .
اور و پاده چوجوقلره و يرلن ايلك درس بو حسك انكشافنه
مانع اولمقدن عبارت قالير . انسانده بذاته اولقدر خود
پسندك واردر كه بو حس بويومه دن عكس العمل اجرا
ايدلر سه موجود ينى استيلا ايدرز .

بر بریمزی به نك ، بالكنز قصورلریمزی بوله رق
چوروتمه نك، بیلدیرمه نك ، اولدیرمه نك شایج وخیمه سنی
کوردك . آله رضایی ایچون آرق دوام ایتمه لم . تجر به من
کافی عد اولولسون . بر آزیه بر بریمزك مکتوبات و فضا .
نژدن استفاده ایتمه نك تجر به سنی بایه لم .

بر چوق قصورلرمزله ، هر بریمزده بویوك كوچوك
بر ر قوت بر ر قیمت واردر . انسانلر بر عجبیه مریکه در .
اوندن پر لانه بی چیقارمه جالشمه لی . هپسند بر چوق
پیسلكر ایچینده كوچوك بویوك بر پر لانه واردر . او
پر لانه لری بولوب طوبیلامه لی . ملتلك زنگینلكری ،
معنوی قیمتلی بویه تشكیل ایدر . پیسلكری کورمك
تشهر ایتمك هر عاجزك کایدیر . کوزللكری کشف ایتمك
اونلردن مستفید اولوق کار عاقدیر .

فضله اوله رق توركارك بوقیمتلی طوبیلامه بوكون
هر زماندن فضله مبرم بر احتیاجلری وار . ذاتاً کافی اولیان
قیمتلی ده محوایتمه لم . زده اوروپا کی قیمت طاشقینلقلری
یوق . قحط رجال علمی ، اقتصادی و سیانیدن شکایت
ایدن بر ملتده ، یوزبیک مأموریتده یوز اهلی بولونمایان
بر مملکتده الی دکل بش بیک مقتدره فضله فضله ایش ،
یر و پاره وار . اوروپاره بش بوش ایش ایچون بش بیک
مقتدر نامزد وارسه بوراده یوزبیک ایشه یوزمقتدر نامزد
یوق . اونك ایچون تکرار ایدیورم که یاشامق ایچون بر بریمزی
چوروتمه نك، تبعید و تخریب ایتمه قطعاً احتیاجز یوقدر .
بالعکس یاشایه بیلمك ، ایجابنده زه معاونت ایده .
بیلمك ایچون کندیمز کیلرک ، کندیمزدن اییلرک ترقیسنی
نمی ایده لم ؛ حتی ایلرله لرینه یاردیم ایده لم .

توركارك استخلاصنی ، اصلی ، اساسی قطعی بر حس
تعاون خارجنده برشیده کورمیورم .

ابن شمس الدین میواسی

ر . ص .

— ر . ص . بك قارداشمز اجتماعی بیر خاستالغیزی
بوکوزل مقاله سنده تشخيص و شرح ایتمشدر . خاستالغ
سبی حقنده بیرشی سوبله مه مشدر . سه میولوجیا دتیلان

ناظرلر طانیرم که مستعد عد ایستدکاری کنجلیری سنه لرجه
معیارلنده استخدام ایستدکن صوکره ترفیع زمانی کلدیکی
وقت اوزاق ، اونوتیله جق ، مزیتلری انکشاف ایدمه جه
یرلر ، مأموریتلره تعیین واعزام ایدرلردی . بو صورتله
مملکتده آدم یتشمه مش اولمه سنه هیچ حیرت ایتمه ملی ز .
بومرضدن دیگر عنصرلر مصاب اولمه بوبده بالکنز بریمی
اولمشز ؟ دیگرلری نیچون اولمه شلر ؟

عجبا بو مرض طبعینك زده فوق العاده توسی ،
توركارکی عثمانی نامنه اداره ایدن بعض آدملرک قصدی
اثریمدر ؟ بونقطه لرك تحقیق و تعمیق متخصصلره براقه رق
منحصر آکوردیکمزی تبیین ایله اکتفا ایدرم .

بالکنز بویوكرك بیه كوچوكركه قارشى اولان قصصدا
نحیقلرندن بحث ایتمش اولوق اعتباریه بونك سببی يك بسیط
بر مایوق اجتماعی ده بولیور . معلوم اولدینی اوزره توركارده
(Clerge) اولدینی کی (Aristoratie) کبار عالمی ده یوقدر .
اصیلز دکان اوله رق اوچ درت عالمه کوسترمکدن عاجرز .
زده اسکی پاشازاده لرك اکثریمی ، عوام تربیه سندن باشقه
بر تربیه کورمه مشدر . اوشاق محمد آغانك اوز اوغلیله ،
خدمت ایستدکی پاشانك اوغلی عین محمد آغانك انده بویور .
صوکرلری خواجه انده کچه پاشازاده مزك تربیه ایتمدا
شیسه سی محمد آغانك ویردیکی تربیه در . اوچوچوق پاشا صلبندن ده
طوغمش اولسه ، بو صورتله صوکرده کورمشلکدن
قورتیلاماز ؛ کندندن باشقه کیمسه یه برشی لایق کورمز ؛
مخاطبی نك محمد آغا اولغه آلیشمش اولان بکمز ، اعتراض ، جواب
کوبورمز ؛ کندندن باشقه کیمسه نك رأی ویا امر ویره .
بیلمسنه احتمال ویرمز . . . یعنی محمد آغاده پاشا اولسه
باشقه دیلو داوراناماز . اونك ایچون دیورم که زده پاشا
اوغللریله اوشاق اوغللرینك تربیه اجتماعی جه هیچ فرقی
یوقدر وعوامدن بر آدم ، صاحب قیمت بر آدمه نه حسله
باقه بیلیسه ، رجالدن بر آدمك عین صاحب قیمت عین
نظارله باقه سنه تعجب ایتمه مكم لازم کلیر .

حالبوکه بوكون ، توركارك ، بر برندن استفاده ایددجکی
لك نازك ، مهم بر دوردر .

و یرمه به باشلا باجاق . بودورت قارداشك دوردی ده مقنن زمانلاردا تحصیل لرینی ، بیرنجی درجه ده اکال ایتدیلر . هر بیرى مملکتیزك برطر فنده چالیشور ؛ عرفان لارندان استفاده و وطنی مستفید ایدیورلار . احمد نسیمی بك پاریس حقوق فاکولته سندن ، حقوقده دوقتور Docteur en Droit رتبه علمییه سی - رتبه العلم اعلى الرتب - حائر اولاراق چیقمشدر . و هانکی نظارتده بولونسای ، آرز بیر دور تجربه دن صوکر ، لیاقت و فعالیت واقفانه کونستهره جك بیر تربیه فکریه به مظهر اولمشدر .

یکی ناظر منزله معارفه من ، کورولورکه اک زیاده حرارتلی و نورلو دور حیات اولان کنجلك و تحصیل زمانلار منزه قادار چقیور .

بو سبب و حیثیته ، کنج ناظر مندان ملاقات طلبم بویوک بیر تراکت متواضعانه ایله قبول اولوندی . زراعت ، تجارت ، معادن ، اورمان ایشلر من ایچین پک چوق ترقی و تفیض وعد ایدن و وعد و تصدیق اجرا و تطبیق ایده جکنه اعتماد من برکال اولان یکی زراعت و تجارت ناظر منزله محاوره من ، تکلف من ، طبیعی و پر الهام اولدی :

۱ - نفیض ابره هکنز سیاست زراعیه پروغرامنک خصوصی ندر ؟

— بونظارتک غایه سی تجارت ، زراعت ، صنایع کی مملکتک اک مهم ثروت و واردات منبع لرینی احیا و تحکیم ایتک در . غایه نك بویوک ککنی درعه ده ایتدیکم ایشك آغیر لغنی بیلیم ، بوزایه به دوغرو یورومک و دیگر متمدن مملکتلرده موفقیتله تطبیق اولونمش اساسلی تشکیلاتی مملکتیزك احتیاج و استعدادیله تألیف ایده رک زده ده وجوده کتیرمک و بونلاری فعل و تطبیق میداننه چیقارماق . ایشته پروغرامنک خلاصه الحلاصه سی بودر . بو مقصده کیدن هر یول بنم ایچین مقدس بیرر مناجادر .

۲ - ائادرلور زراعت صالح اراضی نه قاندر ؟

— آنادولودا زرع اولونمایا صالح طور براغک مقداری — تخمیناً — سکان میلیون دونومدر .

بو قسمک اهمیتی آزدکل در ؛ بیر ایکی کله ایله بونی ده بیز اشارت ایدم :

یوکسک تبه ده کی آچاق بویلو آغاج لار ، تبه لرک اتککرنده کی سربلند آغاجلارک کولکسی آلتنده قالمق دان قورقارلار . طبیعتده یوکسکک واستعدادنده یوکسکک بولونان آغاجلار ایچین یانلارنده یوکسکله جک آغاجلارک کولکک لری آلتنده قالمق دان قورقو اولماز .

— اجتهاد —

یکی زراعت و تجارت ناظر منزله ملاقات

ایستانبول مبعوثی احمد نسیمی بك زراعت ناظر لغنه تعیین اولوندی دینلیدیکی وقت یوره مکده درین بیر سوبنج دویدوم . چونکه احمد نسیمی بکک نه قافادا و نه قادار منتظم تحصیل کورمش ، نه قادار حیثی و ایمانی بیر ذات اولدیغنی هر کسدن زیاده بیامورد . کنج ناظر منک ، دیگر اوج قارداشی ، حسن ، حسین ، شریف بکلرله ، و محترم پدرلری ابراهیم بکک یاننده اولاراق (پاریس) کتیر یلیدیکی زمان کوز اوکمدن کچدی ؛ بودورت قارداش دان هر بیرى بیر شعبه علمییه تحصیانه قویولدولار . حسن بك طب فاکولته سنده دوام ایدیوردی ، شریف بك مالیه مکتبنه کیدیوردی ، حسین بك [حافظه م یا کیلمبورسه] دیشجیلک تحصیل ایدیوردی ، احمد نسیمی بك (حقوق) مکتبنه باشلامشدی . بیر سنده فضل به بیر زمان بو محترم پدر بو ذکی و چالیشقان اولادلرینک باشنده بولوندی ، هر آقشام بو نور و عرفان مستحصل لری ، پدرلرینک ریاست ایتدیکی سفرده بیرله شیر و هر صباح ، هر کس کندی مکتبنه چیقان یوله دوشهرک پدرلرینی نهوده یالکنز بر اقبیلاردی .

(پاریس) ک « قارتیه لاتنه » دنیلن وهان بوتون مؤسسات

علمیه یی احتوا ایدن قسمنده Casrefour de la Scuillantime

جوارنده (ووقله) جاده سنده کوزل بیر آپارتماندا کچیریان بش آلتی سنه لک حیات سی و تحصیل الک ممتاز میودلرینی شیمدی